

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد‌الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۰۰۰۰۰

■ دونهنگار تحریریه: ۰۲۳۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۰۶۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۴۳

■ اسر مشتکین: ۰۶۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۰۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

■ تلفن گویا: ۰۲۳۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

■ شاپا: ISSN 1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir ■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

حکمت

امام رضا(ع)

مبادا از هوای نفس پیروی کنی که در آن نابودی نهفته است.

مشکاه الانوار

نکته روز

ادبیات: محبوب کتاب‌خوان‌ها

براساس آمارها، کتاب ۳۸ درصد از سال قبل گران‌تر شد

از گرانی کاغذ و به دنبال آن گرانی کتاب گفته شده اما روند افزایشی قیمت کتاب حالا چنان شدت گرفته که این کالای فرهنگی خیلی زود دارد از سید فراغت شهروندان خارج می‌شود. اتفاقی که می‌تواند پیامدهای بلندمدت بسیاری به همراه داشته باشد، آن هم در روزهایی که باور داریم خدشه به آگاهی عمومی جامعه، می‌تواند راهیایی به دریافت این آگاهی رابه سمت جایگزین‌هایی همچون شبکه‌های مجازی ببرد. تورم در حوزه کتاب اما چشمگیر بوده است، هم کتاب راز دست‌آهالی‌اش گرفته و هم نشرها و فروشگاه‌های کتاب را به ورطه ورشکستگی کشانده است.

در شهریور، یعنی ماهی که گذشت، با وجود حدود یک درصد کاهش نشر کتاب نسبت به زمان مشابه سال قبل، بیش از ۹۰۰۰ عنوان کتاب منتشر شدند که حدود ۵۰۰۰ عنوان از آنها چاپ اول بوده‌اند. این البته درحالی است که در مدت یک سال، کتاب ۲۸ درصد گران‌تر شده است. آمار نشر کتاب در شهریور ۱۴۰۱ (که توسط خانه‌کتاب و ادبیات ایران منتشر شده) نشان می‌دهد در این ماه ۹۰۸۳ عنوان کتاب با یک درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۰ منتشر شده است. این درحالی است که از این مقدار ۱۲۱۷ عنوان کتاب کودک و نوجوان بوده‌اند که میزان آنها نسبت به زمان مشابه سال قبل، ۵ درصد کاهش داشته است. این درحالی است که همین آمار مقایسه‌ای برای کتاب‌های کمک‌آموزشی با کاهشی ۳۱ درصدی همراه بوده است. همچنین میانگین شمارگان برای آثار منتشرشده، ۱۰۰۰ نسخه و میانگین قیمت حدود ۸۵ هزار تومان بوده است که بر این اساس، شمارگان و قیمت نسبت به سال قبل، به ترتیب ۴ و ۳۸ درصد افزایش داشته است. در میان علاقه‌مندی‌های اهالی کتاب در ایران آنچه از آمار برمی‌آید، علاقه بسیار آنها به آثار ادبی است به این معنا که همچنان ادبیات داستانی با توجه به تعداد کتاب‌های منتشر شده با فاصله در صدر فهرست نشر کتاب قرار دارد. به عنوان مثال از شمار کتاب‌های منتشرشده در ماه گذشته، کلیات، ۹۱، فلسفه و روانشناسی، ۶۰۱، دین، ۸۲۲، علوم اجتماعی، ۱۱۲۵، زبان، ۱۷۴، علوم طبیعی و ریاضیات ۱۴۳، علوم عملی، ۱۱۱۳، هنر، ۱۰۳۸، ادبیات، ۱۷۸۵، تاریخ و جغرافیا، ۴۲۱، کمک‌درسی، ۱۲۵۳ و کودک و نوجوان، ۱۲۱۷ بوده است. این درحالی است که از میان کتاب‌های ادبی، ۱۲۴۸ عنوان تألیف و ۵۳۷ عنوان ترجمه بوده‌اند. از میان تمامی آثار ادبی منتشرشده در شهریور نیز ۱۱۹۹ عنوان چاپ اول و ۵۸۶ عنوان تجدیدچاپ بوده‌اند. حتی همین آمارها نشان می‌دهد که میزان انتشار کتاب‌های حوزه ادبیات، نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۵ درصد افزایش داشته است.

ج‌ا‌م‌ج‌ا‌م

ربات، هشتگ، اغتشاش

ترندها در شبکه‌های اجتماعی چگونه دستکاری می‌شوند؟

برآورد می‌شود که حدود یک‌سوم حساب‌های کاربری توییتر را ربات‌ها می‌گردانند؛ برنامه‌های خودکاری که با حساب‌های جعلی و البته درآزای پول دربی جریان‌سازی در عرصه‌های مختلف هستند. البته که راه‌هایی هم برای تشخیص این «کاربران» وجود دارد. ماجرا خیلی عجیب نیست، به عنوان مثال یکی از اکانت‌های آشنا برای شما در فضای مجازی ترند شده است، اکانتی که بنابر شناخت شما، همیشه می‌خواسته به چهره‌ای مشهور در این فضا بدل شود، هرچند پست‌های او هیچ‌وقت مورد توجه کاربران قرار نمی‌گرفته است.

شاید شما بپرسید چطور چنین چیزی ممکن است! یکی از راه‌های معمول شهرت او در این فضا، این است که به تعداد قابل‌توجهی ربات مجازی خریداری کند، به کمک این ربات‌ها می‌توان در فضایی مجازی یک موضوع را به ترند تبدیل کرد. البته که باید بدانیم شبکه‌های متصل به ربات‌ها می‌توانند بسیار وسیع باشند. به عنوان مثال یکی از این شبکه‌ها وقتی برپلا شد از ۳۵۰ هزار حساب کاربری جعلی تشکیل شده بود. از این شبکه‌های جعلی می‌توان برای لایک کردن پست‌ها یا هم‌رسانی محتوا استفاده کرد. آنها قادرند در زیر پست‌های منتشرشده شما کامنت‌های مثبت و حتی منفی هم بگذارند. اما در این میان سوالی که شکل می‌گیرد، این است که الگوریتم‌های شبکه‌های مجازی آیا قادر به شناسایی این ربات‌ها و حذف آن هستند؟ محمد لسانی، کارشناس حوزه فضای مجازی معتقد است «این یک کارزار است و هر چند الگوریتم‌ها روش‌هایی برای شناسایی این ربات‌ها دارند اما به همان اندازه روش‌هایی برای فرار از این برنامه‌ها هم وجود دارد».

وقتی الگوریتم‌های شبکه‌های اجتماعی متوجه شوند که واکنش به یک موضوع زیاد است آن را به عنوان ترند در نظر می‌گیرند و به دنبال آن پست‌های مربوط به

آن را برای کاربران بیشتری نمایش می‌دهند. مشکل اما اینجاست که دستکاری کردن ترندها در برخی از کشورها به وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف سیاسی تبدیل شده است. در سال‌های اخیر تلاش شد با استفاده از ربات‌های مجازی روی نتایج انتخابات ۱۷ کشور تأثیر گذاشته شود. چرا که شبکه‌های رباتی می‌توانند اخبار ناراست تهیه‌کنند. این ترندها به وسیله‌های مختلفی دستکاری می‌شوند. محمد لسانی، کارشناس فضای مجازی به جام‌جم می‌گوید: «نکته مهم در این است که روش‌های شناسایی کاربران حقیقی با اکانت‌های جعلی و البته ربات‌ها، نیاز به ابزار و هوش مصنوعی دارد. این موضوع ممکن است برای متخصصان قابل فهم باشد اما کاربران معمولی به‌راحتی نمی‌توانند آنها را تشخیص دهند». همین نکته مورد اشاره این کارشناس حوزه فضای مجازی، باعث شده بسیاری از کشورها در راستای اهداف سیاسی‌شان به این موضوع ورود پیدا کنند.

به عنوان مثال عربستان سعودی ضمن سرمایه‌گذاری در شرکت توییتر و خرید بخشی از سهام آن، مجموعه‌های بزرگی همچون مرکز «اعتدال» را با هدف کنترل فعالان رسانه‌های اجتماعی راه‌اندازی کرده که با فعالیت‌های رباتیک به کنترل موضوعات مطرح در این رسانه‌ها و حتی ردگیری و شناسایی فعالان معارض با هیجمه گسترده برای بستن حساب‌های کاربری معارض اقدام می‌کنند. نکته مهم این است که بدانیم ترند شدن رباتیک یک هشتگ یا موضوع در رسانه اجتماعی توییتر امری دست‌نیافتنی و ناممکن نیست. به‌طور مثال تنها کافی است حداقل ۲۰۰ کاربر با ربات‌هایی که هرکدام ۱۰ حساب کاربری راتحت کنترل دارند به ازای هر حساب کاربری شان پنج توییت انتشار دهند و محتواهای از پیش آماده‌شده‌ای را در بازه زمانی کوتاهی روی یک هشتگ خاص ارسال کنند. همزمان نیز توییت‌های دیگر حساب‌های کاربری همسو با خود را بازنشر (ریتویت) کنند.

برآورد می‌شود که حدود یک‌سوم حساب‌های کاربری توییتر را ربات‌ها می‌گردانند؛ برنامه‌های خودکاری که با حساب‌های جعلی و در آرای پول در بی جریان‌سازی در عرصه‌های مختلف هستند. راه‌هایی برای تشخیص این «کاربران» وجود دارد.

Translate Tweet

👤

👤

👤

پرسه

هک شدن کانال‌های ضد انقلاب!+فیلم

روز گذشته یک ویدئوی ساختگی با شعار محوری اغتشاشات اخیر برای یکی از کانال‌های تلگرامی برانداز ارسال شد که به‌سرعت این فیلم جعلی توسط سایر کانال‌های معاند مورد پوشش و بازنشر قرار گرفت.

به همین راحتی به هر فیلمی اعتماد نکنید؛ اما حقیقت ماجرا چه بود؟

برای دیدن این ویدئو کیوارکد مقابل را اسکن کنید

معجزه پدافند

در طول دوران هشت ساله دفاع مقدس کم نبوده‌اند عملیات‌هایی که با هوش بالای رزمندگان به شکل معجزه‌آسایی همراه با موفقیت بوده است. نمونه‌اش عملیات موسوم به حمله به اج ۳۰ که هنوز هم یکی از موفق‌ترین عملیات‌های هوایی تاریخ است. یکی دیگر از آنها عملیات والفجر ۸ است. در عملیات والفجر ۸ تمام رسته‌ها نهایت علم، وفنآوری خود را به کار بستند، زیرا تابه‌حال در آن منطقه عملیات انجام نشده بود و این عملیات پیچیدگی خاصی داشت. والفجر ۸ یکی از عملیات‌های مهم دوران دفاع مقدس است. در این عملیات استفاده از نیروهای متخصص دارای اهمیت ویژه‌ای بود و البته برای اولین بار از پهپاد برای عکس‌برداری استفاده شد.

شهید بابایی، فرماندهی قراگاه نیروی هوایی عملیات والفجر ۸ را به عهده داشت. در این عملیات دشمن به‌صورت وسیع از جنگنده میراژ فرانسوی و سوخو ۲۵ استفاده می‌کرد اما با خلاقیت و ابتکار پدافند هوایی ارتش ۷۲ فروند جنگنده پیشرفته آنها سرنگون شد. مقام معظم رهبری عملکرد پدافند هوایی ارتش را معجزه عملیات والفجر ۸ نامیدند.

برای دیدن این ویدئو کیوارکد مقابل را اسکن کنید

نور به یک خاموشی

مروری بر دلایل تأمین پایدار برق در تابستان

۱۷/۳ درصد، پتروشیمی ۲۷/۵ درصد، سیمان ۱۰/۵ درصد و خودروسازی ۳/۳ درصد برق بیشتری در فصل گرم نسبت به سال قبل داده شد. برای این مبنا رسیدن به شرایط فعلی برخلاف تابستان سال ۱۴۰۰ که شاهد قطعی برق گسترده در سطح کشور بودیم، دلایل متعددی دارد که به برخی از آنها اشاره شده است.

تعمیرات نیروگاهی

محور بعدی و مهم تأثیرگذار در تأمین برق پایدار تابستان سال ۱۴۰۱، مسأله آمادگی تولید واحدهای تولید برق به حساب می‌آید. بر این مبنا برنامه تعمیرات نیروگاهی از شهریور سال ۱۴۰۰ کلید خورد و تا پیش از اوج بار سال ۱۴۰۱ به انتها رسید. در این راستا ناصر اسکندری، معاون راهبری تولید شرکت تولید نیروی برق حرارتی تصریح کرد: «انجام کامل و به‌موقع تعمیرات نیروگاهی، موجب شد بالای ۹۸ درصد آمادگی نیروگاه‌ها را در زمان پیک تابستان امسال داشتیم». در واقع در فصل گرم ۱۴۰۱، آمادگی نیروگاه‌ها بالای ۹۸ درصد و به‌صورت پیوسته بوده است.»

به گفته او، این عدد رقمی است که اگر با معیارهای جهانی بخوانیم مقایسه کنیم، در استاندارد‌های جهانی، حدود ۹۵ درصد است و عدد ۹۵ درصد، رنج قابل قبولی در دنیا برای آمادگی نیروگاه‌هاست اما در ایران این رقم در تابستان سال جاری ۹۸ درصد بود.

در کنار افزایش ظرفیت نیروگاهی برنامه دقیق تعمیرات نیروگاهی نیز با رکوردهایی همراه بود. برای مثال در این مدت بیش از ۸۰۰۰ قطعه تحریمی مورد نیاز نیروگاه‌ها بومی‌سازی شد و همچنین براساس اطلاعات رسیده، تعمیرات ۷۰ ساعتی یک نیروگاه در استان خوزستان به‌منظور حفظ پایداری شبکه در کمتر از ۱۳ ساعت به سرانجام رسید.

ساخت واحدهای نیروگاهی

یکی دیگر از محورهاى مهم تأمین برق در تابستان سال ۱۴۰۱ رکورد شکنی در ساخت واحدهای نیروگاهی بود. بر این مبنا طی یک‌سال گذشته در دولت سیزدهم، در مجموع ۶۰۰۰ مگاوات نیروگاه در قالب ساخت نیروگاه حرارتی، ارتقای توان واحدهای نیروگاهی موجود و ساخت نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ظرفیت شبکه برق کشور اضافه شده است. تا پیش از این رکورد ساخت نیروگاه در کشور طی مدت یک سال مربوط به سال ۸۹ با ساخت ۴۹۳۵ مگاوات نیروگاه بود که این رکورد در اولین سال فعالیت دولت مردمی شکسته شد.

افزایش ۶۰۰۰ مگاواتی ظرفیت تولید برق کشور سبب شد تا انواع و اقسام رکورد صنعت نیروگاهی در سال ۱۴۰۱ جابه‌جا شود. در این راستا رکورد ساخت واحد نیروگاهی در کمتر از شش ماه در دو نیروگاه سمنان و تربت حیدریه در شرایطی شکسته شد که ساخت یک واحد نیروگاهی بین ۱۲ تا ۱۸ ماه زمان نیاز دارد. از سوی دیگر تنها در شهریور سال ۱۴۰۱ نصاب سنکرون (اتصال) واحدهای نیروگاهی به عدد جدیدی در طول یک ماه رسید. بر این مبنا فقط در طول ۳۱ روز شهریور سال ۱۴۰۱، تعداد شش نیروگاه زاهدان ۱،۰۰۰، غلبدوسی، زاهدان ۲، تربت حیدریه و دوکوهه وارد مرحله اتصال به شبکه سراسری برق رسید.

تغییر نظام تعرفه‌گذاری

نخستین عامل موثر بر تأمین برق پایدار در تابستان سال ۱۴۰۱ به بهمن سال ۱۴۰۰ بازمی‌گردد. جایی‌که هیأت وزیران در قالب مصوبه‌ای زمینه تغییر در نظام تعرفه‌گذاری صنعت برق را فراهم کرد تا وزارت نیرو بتواند از دو مسیر تشویق و تنظیم، زمینه تأمین برق بخش خانگی را فراهم کند. در همین راستا براساس جزئیات تغییر نظام تعرفه‌گذاری ایجاد شده در بخش برق، مشترکانی به مصرف بالای خود در خارج از مرز الگوی مصرف ادامه دهند، از یک تا ۱/۵ برابر الگوی مصرف در ماه باید ۶۰۰ تومان برای هر کیلووات ساعت بپردازند. همچنین برق مصرف شده بین ۱/۵ تا دو برابر الگومعادل ۱۰۰۰ تومان و برق مصرف شده مازاد دو برابر الگوی مصرف با نرخ حدود ۱۴۰۰ تومان برای هر کیلووات ساعت محاسبه می‌شود. البته تغییرات انجام شده در بخش نظام تعرفه‌گذاری برق علاوه بر جریمه مشترکان بر مصرف‌ر نسبت به تشویق مشترکان کم‌مصرف نیز اقدام کرده است. در همین راستا، سختگوی صنعت برق در تفسیر مصوبه هیأت دولت در بخش برق می‌گوید: «مشترکانی که در چهار ماه گرم سال مصرف خود را زیر الگوی مصرف منطقه قرار دهند با این‌که نسبت به سال قبل کمتر برق مصرف کنند، از پاداش مدیریت مصرف بهره‌مند می‌شوند.»